

پرسش‌ها و پاسخ‌ها

مباحث اعتقادی

زیر نظر

استاد حسین انصاریان

www.ketab.ir

انصاریان، حسین
 پرسش‌ها و پاسخ‌ها، مباحث اعتقادی / ویرایش و تحقیق علیرضا حقگویان، زیر نظر
 حسین انصاریان. قم: ۱۳۹۰
 ۸۱۴ ص ۱۰۰۰۰ ریال
 ISBN 978 - 964 - 2939 - 88 - 6
 فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.
 کتابنامه: ص: همچنین به صورت زیر نویس.
 نمایه‌ها: ۱. شیعه - عقاید - پرسش‌ها و پاسخ‌ها. ۲. شیعه - اصول دین - پرسش‌ها
 و پاسخ‌ها. ۳. اسلام - پرسش‌ها و پاسخ‌ها. ۴. اسلام - عقاید - پرسش‌ها و پاسخ‌ها.
 الف. انصاریان، حسین. ب. عنوان.
 ۴ پ ۷ ح / ۵ / ۲۱۱ BP
 ۲۹۷/۴۱۷۲
 ۱۳۹۰

موسسه دارالحدیث قمی
 مرکز علمی تحقیقاتی و اطلاع‌رسانی

پرسش‌ها و پاسخ‌ها - مباحث اعتقادی

زیر نظر: استاد انصاریان

ویرایش و تحقیق: علیرضا حقگویان

ناشر: دارالعرفان

چاپ: زلال کوثر

نوبت چاپ: زمستان - ۱۳۸۹

شمارگان: ۲۰۰۰ نسخه قیمت: ۱۰۰,۰۰۰ ریال

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۲۹۳۹ - ۸۸ - ۶

مرکز نشر: قم - خیابان شهید فاطمی (دور شهر) کوچه ۱۹ پلاک ۲۷

تلفن ۷۷۳۵۳۵۷ - ۷۷۳۶۳۹۰ (۰۲۵۱) نمابر: ۷۸۳۰۵۷۰ (۰۲۵۱)

www.ansarian.ir

Email: info@erfan.ir

کلیه حقوق محفوظ و در انحصار ناشر است

هو العالم

مکتوب حاضر مجموعه‌ای از سؤالات بیاری است که از طریق سایت
اینترنتی اینجانب و یا از طریق ارسال نامه مطرح شده است
بخشی را شهاب‌بخش و بخشی را طبق نظرات این فقیر براساس درسهای
کلامی و کتب تألیفی اینجانب و احکام ارزشمند شیعی و مصادر عامه پاسخ داده‌اند.
رجاء واثق دارم این اثر مفید مورد استفاده واقع و راهگشای معضلات
فکری و شبهات واقع گردد؛ انشاءالله تبارک و تعالی.

والله ولی التوفیق

فقیر حسین انصاریان

حسین انصاریان
۱۳۸۶

فهرست مطالب

مقدمه ناشر..... ۲۵

مسائلی پیرامون توحید

(۲۹-۱۵۳)

فصل اوّل: توحید..... ۳۱

سؤال ۱: چگونه می توان وجود خدا را ثابت کرد؟ (راههای خداشناسی)..... ۳۱

سؤال ۲: توحید در صفات به چه معنا است؟..... ۳۹

سؤال ۳: توحید افعالی به چه معنا است؟..... ۴۴

فاعل طولی و فاعل عرضی..... ۴۵

آثار و نتایج توحید افعالی..... ۴۸

سؤال ۴: منظور از توحید در خالقیت چیست؟..... ۵۱

سؤال ۵: اگر همه چیز آفریده خداست، پس خدا آفریده کیست؟..... ۵۵

سؤال ۶: هدف خداوند از آفرینش جهان و انسان چه بوده است؟..... ۶۱

فصل دوّم: اسماء و صفات خداوند متعال..... ۶۹

سؤال ۷: آیا جایز است اسم یا صفتی که در کتاب و سنت بر خدای سبحان اطلاق نشده

است، آن را بر خدا اطلاق کرد؟ ۶۹

دلایل توقیفی بودن اسماء الله ۶۹

سؤال ۸: آیا ما در صفات با خدا تشابه داریم؟ ۷۴

سؤال ۹: معنای کلمه «الله» و ریشه آن را بیان کرده و بگویید آیا قبل از اسلام نیز این

کلمه استعمال می شده است؟ ۸۰

سؤال ۱۰: ازلیّت و ابدیّت خداوند متعال را توضیح دهید؟ ۸۳

سؤال ۱۱: «جماد» به چه معناست؟ ۸۶

سؤال ۱۲: صفت «التکبر» خداوند به چه معناست و ارتباطش با حدیث «تَخَلَّقُوا

بِأَخْلَاقِ اللَّهِ» - آراسته به اخلاق خداست - چگونه است؟ ۹۰

سؤال ۱۳: فلسفه وجود جهنّم و عذاب برای دردناک آن با توجّه به ارحم الراحمین بودن

خدا چیست؟ ۹۵

سؤال ۱۴: آیا تلاش برای کسب روزی با رازقیّت خداوند منافات ندارد؛ و آیا تلاش

برای تحصیل رزق و فکر کردن درباره مسایل مربوط به ارزاق، حالت در کار خدا

محسوب نمی شود، در حالی که او رساندن رزق و روزی به همه جنبندگان را به عهده

گرفته است؟ ۱۰۱

سؤال ۱۵: معنای «سبحان الله» و ریشه این کلمه را بیان کنید؟ ۱۰۸

سؤال ۱۶: تسبیح موجودات که در آیات قرآن و روایات مطرح شده به چه

معناست؟ ۱۱۰

سؤال ۱۷: اسم اعظم دارای چه فضیلتی می باشد و کدام یک از اسمای خداوند اسم اعظم

است؟ ۱۱۹

سؤال ۱۸: منظور از «مکر خدا» چیست؟ ۱۲۵

- سؤال ۱۹: حکیم بودن خداوند به چه معناست؟ ۱۲۹
- سؤال ۲۰: آیا خدا می تواند موجودی مانند خود بسازد و یا جهان هستی را در تخم مرغی جای دهد، بدون این که جهان را کوچک و یا تخم مرغ را بزرگ کند، و یا می تواند موجودی را خلق کند که نتواند آن را نابود سازد؛ آیا می تواند جسم بسیار بزرگی بسازد که خود هم نتواند آن را حرکت دهد؟ ۱۳۱
- سؤال ۲۱: آیا خداوند تبارک و تعالی را می توان دید؟ ۱۳۷

۱۳۷ اقسام رؤیت

۱۳۸ ۱- رؤیت ظاهری

۱۴۱ ۲- رؤیت مفهومی

۱۴۲ ۳- رؤیت شهودی

سؤال ۲۲: اگر رؤیت خداوند محال است، چرا حضرت موسی (علیه السلام) از خداوند متعال درخواست رؤیت کرد و به خدا عرض کرد: «رَبِّ ارِنِي أَنْفُسَ إِلَهِكَ» آیا رؤیت مورد نظر او، رؤیت با چشم ظاهری بود که جواب «لَنْ تَرَانِي» شنید؟ ۱۴۵

مسائلی پیرامون عدل الهی

(۱۵۵-۲۶۸)

سؤال ۲۳: آیا علم خداوند موجب سلب اختیار مردم در انجام کارها نیست؟ به عبارت دیگر: خداوند از ازل علم داشت به این که فلان انسان در زمان معین دست به جنایت می زند؛ اگر فرد جنایت کار اقدام به آن جنایت نکند، علم خدا بر خلاف واقع خواهد شد. به قول «خیام»: «می خوردن من حق زائل می دانست گرمی نخورم علم خدا جهل بود بنابراین برای هیچ فردی، از آن کار و کرداری که از ازل خدا می دانست چاره

- و گریزی نیست و نمی تواند خلاف آن را انجام دهد؛ پس انسان اختیار از خود ندارد و به انجام آنچه که علم خدا به آن تعلق گرفته است مجبور می باشد. ۱۵۷
- سؤال ۲۴: آیا کسانی که در قیامت به دوزخ می روند می توانند بگویند خدا با آفرینش آنان به آنان ظلم کرده است؟ ۱۶۲
- سؤال ۲۵: درباره جبر و اختیار توضیح دهید؟ ۱۶۶
- سؤال ۲۶: آیا تفاوت افراد در زشتی و زیبایی، سیاهی و سفیدی، فقر و ثروت و... با عدل خدا منافات ندارد؟ ۱۷۳
- سؤال ۲۷: وجود سرور و نقایص در عالم از طرف خدایی که مهربان است، با أحسن بودن نظام خلقت چگونه سازگار است؟ و معنای ﴿مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ﴾ را بیان کنید. ۱۷۵
- سؤال ۲۸: فلسفه بلاها، گرفتاری ها، مشکلات و مصائب چیست؟ ۱۸۰
- آثار تربیتی بلاها و مصائب ۱۸۳
- سؤال ۲۹: فلسفه فرود بلاها و مصائب بر معصومان علیهم السلام چیست؟ با آن که امامان و انبیای الهی علیهم السلام معصوم بوده و اهل گناه و غفلت نیز نبودند؟ ۱۹۲
- سؤال ۳۰: چرا مؤمنان گرفتار بلا و مصیبت می شوند، اما کسانی که اهل خدا نیستند و در غفلت از خدا و قیامت به سر می برند در ناز و نعمت و آسایش و دور از بلاها و غصه ها زندگی می کنند؟ ۱۹۶
- سؤال ۳۱: انسانی که بخشی یا تمام عمر خود را - که حداکثر هشتاد یا صد سال بوده - با گناه و معصیت سپری کرده و فردای قیامت باید تا ابد در آتش جهنم جاودان بماند، چگونه عذاب جاودانه و خلود در جهنم در برابر گناه محدود او، با اصل عدالت خداوند سازگار است؟ ۲۰۰
- سؤال ۳۲: «بداء» یعنی چه؟ و «بداء» در مورد خداوند به چه معناست؟ ۲۰۴

- سؤال ۳۳: آیا روایت نبی اکرم ﷺ که فرمودند: «السَّعِيدُ مَنْ سَعِدَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ وَالشَّقِيُّ مَنْ شَقِيَ فِي بَطْنِ أُمِّهِ» دلالت بر مجبور بودن انسان در اعمالش نمی‌کند؟ ۲۱۱
- سؤال ۳۴: چرا خداوند حس کشش به سمت جنس مخالف را در انسان قرار داده است؟ ۲۱۹
- سؤال ۳۵: معنای هدایت و اضلال خداوند در قرآن را تبیین کنید؟ ۲۲۶
- سؤال ۳۶: چرا خداوند شیطان را آفرید، خلقت چنین موجود اغواگر و گمراه کننده‌ای چه لزومی داشت؟! ۲۳۳
- سؤال ۳۷: حکمت آفرینش تبهکاران و افراد فاسدی مانند شمر و... و مهلت دادن به آنان چیست؟ ۲۳۷
- سؤال ۳۸: آیا معلولیت‌ها و نقایصی که در خلقت بعضی افراد مشاهده می‌شود با عدل الهی منافات ندارد؟ ۲۴۱
- سؤال ۳۹: می‌دانیم که مسلمانان صدر اسلام برای تحمیل اهداف پیامبر اکرم ﷺ زحمات زیادی را متحمل شدند و در این راه رنج‌ها و فشارهای زیادی را تحمل کردند؛ در جنگ‌ها شمشیر زدند، سختی‌های شعب ابی طالب را به جان خریدند و... اما از معصومین (علیهم‌السلام) روایت شده که فرمودند: «مردم بعد از پیامبر از دین برگشتند مگر سه نفر - سلمان - ابوذر - مقداد» آیا به جهنم رفتن آنان و بی‌اجر ماندن زحمات و عباداتشان با عدل خدا منافات ندارد؟ ۲۵۰
- سؤال ۴۰: آیا صحیح است که شیعه را فقط فرقه ناجیه بدانیم و بقیه مسلمانان و پیروان ادیان را اهل نار، آیا با عدالت خدا سازگار است؟ ۲۵۷
- سؤال ۴۱: آیا افرادی مانند ادیسون با آن همه اکتشافات و خدمات به جهنم می‌روند؟ یا رونتگن که اشعه (X) را کشف کرده است به جهنم می‌رود و فقط ما به بهشت می‌رویم؟ ۲۶۳

مسائلی پیرامون نبوت عامه

(۲۶۹ - ۳۴۸)

- سؤال ۴۲: دلایل ضرورت و اثبات اصل نبوت را بیان کنید..... ۲۷۱
- الف: فلسفه نبوت در قرآن کریم..... ۲۷۱
- ۱- شناختن خدا، دعوت به یکتاپرستی و مبارزه با شرک و بت پرستی ... ۲۷۱
- ۲- برقراری عدالت اجتماعی..... ۲۷۲
- ۳- رفع اختلافات و منازعات..... ۲۷۲
- ۴- تعلیم و تربیت..... ۲۷۲
- ۵- اتمام حجت پرش..... ۲۷۳
- ب: فلسفه نبوت و بعثت انبیاء در روایات..... ۲۷۸
- ج: فلسفه بعثت و ضرورت اصل نبوت از دیدگاه عقل..... ۲۷۹
- سؤال ۴۳: تفاوت رسول و نبی چیست؟..... ۲۸۵
- سؤال ۴۴: چند کتاب آسمانی داریم، کتاب و پیامبر صاحب کتاب آسمانی را نام ببرید؟..... ۲۸۸
- سؤال ۴۵: قبر کدام یک از پیامبران خدا صلوات الله علیهم أجمعین غیر از پیامبر اسلام ﷺ شناخته شده است؟..... ۲۹۲
- سؤال ۴۶: چند نفر از انبیاء زنده‌اند؟..... ۲۹۶
- سؤال ۴۷: وقتی پیامبری در میان قومی مبعوث می‌شد، آیا همزمان و از نژاد همان قوم بوده است؟..... ۳۰۰
- سؤال ۴۸: اگر پیامبران الهی معصوم بوده‌اند، چرا در قرآن کریم به آنان نسبت گناه داده شده است و چرا پیامبران و امامان معصوم، گاهی خود را گناهکار خوانده و از خدا

- طلب آمرزش کرده‌اند؟ ۳۰۲
- دلیل استغفار انبیاء و ائمه علیهم‌السلام با وجود عصمت آنان ۳۰۴
- الف: پاسخ اجمالی ۳۰۴
- ب: پاسخ تفصیلی ۳۰۷

- سؤال ۴۹: علت گرفتار شدن حضرت یونس علیه‌السلام در شکم ماهی چه بود آیا گناهی انجام داده بود و آیا این امر با عصمت پیامبران سازگار است؟ ۳۱۳
- سؤال ۵۰: آیا این که من گویند هنگامی که حضرت یعقوب علیه‌السلام به دیدار حضرت یوسف علیه‌السلام آمد، یوسف علیه‌السلام تکریم کرد و از اسب پیاده نشد صحیح است؟ اگر صحیح است اولاً: مدرک آن چیست؟ ثانياً: چگونه با عصمت پیامبران توجیه می‌شود؟ ۳۱۹
- سؤال ۵۱: آیا امامان و انبیای الهی قبل از رسیدن به مقام امامت و نبوت هم دارای مقام عصمت بودند؟ ۳۲۴
- سؤال ۵۲: آیا ازدواج حضرت یوسف علیه‌السلام و زلیخا صحت دارد؟ در صورت صحت آیا از ارزش داستان نمی‌کاهد؟ ۳۲۸
- سؤال ۵۳: چرا خداوند همه پیامبران خود را در خاورمیانه مبعوث کرد، اما در مغرب زمین پیامبری مبعوث نکرده است؟ ۳۳۱
- سؤال ۵۴: چرا به همه افراد نبوت داده نشد و آیا اختصاص عده‌ای به مقام نبوت، تبعیض نیست؟ ۳۳۷
- سؤال ۵۵: چرا از میان زنان کسی به مقام نبوت و امامت نرسیده است؟ ۳۴۱
- سؤال ۵۶: آفرینش حضرت آدم علیه‌السلام از چه چیزی و به چه کیفیتی بوده است؟ ۳۴۵

مسائلی پیرامون نبوت خاصه

(۳۴۹-۴۰۴)

- سؤال ۵۷: پیامبر گرامی اسلام حضرت محمد بن عبدالله ﷺ قبل از بعثت پیرو چه دین و آیینی بودند؟ ۳۵۱
- سؤال ۵۸: مقصود از اتمی بودن پیامبر اکرم ﷺ چیست؟ آیا پیامبر اکرم ﷺ تا آخر عمر اتمی بودند؟ و دیگر این که علم و دانش خود را از چه طریقی آموختند؟ ۳۵۵
- سؤال ۵۹: آیا پیامبر اسلام ﷺ غیر از قرآن معجزه‌های دیگری نیز داشته‌اند؟ ... ۳۶۱
- سؤال ۶۰: نام مهارت پیامبر گرامی اسلام ﷺ چند بار در قرآن کریم آمده است؟ ۳۶۵
- سؤال ۶۱: آیا نامی از پیامبر اسلام ﷺ در کتاب‌های تورات و انجیل به میان آمده است؟ ۳۶۷
- سؤال ۶۲: کدام پیامبر برای بعد از خود جانشین و وصی تعیین کرده است؟ آیا شیعه نیز به چنین مطلبی در مورد پیامبر اسلام ﷺ معتقد است؟ ۳۷۱
- وصی آدم علیه السلام ۳۷۲
- وصی نوح علیه السلام ۳۷۲
- وصی موسی علیه السلام ۳۷۲
- وصی عیسی علیه السلام ۳۷۳
- وصی پیامبر اسلام ﷺ ۳۷۳
- دلایل شیعه مبنی بر خلافت و جانشینی بلا فصل حضرت علی علیه السلام ۳۷۵
- ۱- حدیث «بدء الدعوة» ۳۷۵
- ۲- آیه تبلیغ و حدیث غدیر ۳۷۵
- ۳- حدیث منزلت ۳۷۷

۴- دیگر روایات ۳۷۸

- سؤال ۶۳: آیا در قرآن کریم به خاتمیت پیامبر اسلام ﷺ اشاره شده است؟ ۳۸۰
- سؤال ۶۴: پیامبر گرامی اسلام ﷺ از چه طریقی امرار معاش می کردند؟ ۳۸۴
- سؤال ۶۵: معراج پیامبر اسلام ﷺ در چه زمانی و از کجا شروع شد؟ روحانی بود یا جسمانی و از نظر عقلی و علمی چگونه قابل اثبات است؟ ۳۸۷
- سؤال ۶۶: علت حرمت ازدواج مسلمانان با زنان پیامبر اکرم ﷺ بعد از رحلت آن حضرت چیست؟ تا چه به این که بعضی از آنان به هنگام وفات پیامبر اسلام ﷺ نسبتاً جوان بودند، چگونه از حق انتخاب همسر محروم گشتند؟ ۳۹۳
- فلسفه حرمت ازدواج با زنان پیامبر اسلام ﷺ ۳۹۴
- سؤال ۶۷: چرا پیامبر گرامی اسلام ﷺ ازدواج های متعددی داشته اند؟ ۳۹۷

مسائلی پیرامون امامت

(۴۰۵ - ۶۰۰)

- سؤال ۶۸: معنای دقیق واژه حجت و علت نامیده شدن هر یک از اهل بیت (علیهم السلام) به حجت الله را بیان فرمایید؟ ۴۰۷
- سؤال ۶۹: آیا منصب امامت در امامان به صورت موروثی و از پدر به پسر منتقل شده است؟ ۴۰۹
- سؤال ۷۰: چرا مقام امامت از مقام نبوت و رسالت بالاتر است؟ ۴۱۲
- سؤال ۷۱: چرا پیامبر گرامی اسلام ﷺ در روز غدیر برای اعلام جانشینی حضرت علی (علیه السلام) از لغت «ولی» استفاده کرده اند که به نظر می رسد این کلمه معنایی دو پهلوی

- داشته باشد؟ دلایلی که حَقَانِیَّت آن حضرت را به عنوان وصی و جانشین بلا فصل پیامبر اسلام ﷺ ثابت می‌کند را بیان نمایید..... ۴۱۸
- دلایل دیگر شیعه بر حَقَانِیَّت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) به عنوان وصی..... ۴۲۰
- و جانشین بلا فصل پیامبر اسلام ﷺ..... ۴۲۰
- ۱- معنای ولی و ولایت..... ۴۲۰
- ۲- خطاب تند و قاطع الهی..... ۴۲۱
- ۳- دلداری الهی..... ۴۲۲
- ۴- گزینش مکان..... ۴۲۳
- ۵- نزول آیه اهل..... ۴۲۳
- ۶- تمسک به حدیث ثقیفین..... ۴۲۴
- ۷- بیعت با حضرت علی (علیه السلام)..... ۴۲۶
- ۸- تأکید بر امامت حضرت علی (علیه السلام)..... ۴۲۷

سؤال ۷۲: چرا نام مبارک مولای ما حضرت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) و هم چنین حضرت زهرا (علیها السلام) و دیگر ائمه (علیهم السلام) در قرآن به صورت واضح بیان نشده، در صورتی که نام بزرگوارانی چون حضرت عیسی (علیه السلام) و حضرت مریم (علیها السلام) و... در قرآن آورده شده است؟..... ۴۲۸

معرفی شخصیت اهل بیت (علیهم السلام) در قرآن..... ۴۲۹

الف) موارد و شیوه معرفتی شخصیت اهل بیت (علیهم السلام) در قرآن..... ۴۲۹

ب) حکمت این روش قرآن در معرفتی اهل بیت (علیهم السلام)..... ۴۳۲

سؤال ۷۳: منظور از ولایت تکوینی و تشریعی چیست؟ دلایل شما برای اثبات ولایت

- تکوینی و تشریعی ائمه اطهار علیهم السلام چیست؟ ۴۴۰
- ولایت تکوینی ۴۴۱
- دلایل اثبات ولایت تکوینی ۴۴۲
- ولایت تشریعی ۴۴۳
- دلایل اثبات ولایت تشریعی ۴۴۵
- سؤال ۷۴: دلایل حَقَانِیَّتِ تشیع چیست؟ ۴۴۷
- سؤال ۷۵: در قرآن کریم چند آیه به موضوع ولایت اهل بیت علیهم السلام اشاره کرده است؟ ۴۵۴
- سؤال ۷۶: حدیث «وَلَايَةُ عَلِيٍّ عَلَى سَائِرِ أَهْلِ طَالِبِ حِضْنِي فَمَنْ دَخَلَ حِضْنِي أَمِنَ مِنْ عَذَابِي» از کیست؟ ۴۶۵
- سؤال ۷۷: امامت عامه و خاصه را توضیح دهید ۴۶۶
- امامت عامه در قرآن ۴۶۶
- امامت عامه در روایات ۴۶۷
- امامت و ولایت خاصه ۴۶۷
- امامت خاصه در قرآن ۴۶۸
- علم و عصمت امام علیه السلام ۴۷۰
- سؤال ۷۸: محدوده عصمت پیامبر و ائمه علیهم السلام و رابطه آن با اختیار را توضیح دهید. (عده‌ای معتقدند پیامبر صلی الله علیه و آله فقط در دریافت وحی و تفسیر آن معصوم بوده‌اند) ۴۷۰
- سؤال ۷۹: در قرآن کریم خداوند پیامبر صلی الله علیه و آله را به مشورت کردن دعوت کرده است، آیا این موضوع نشان دهنده وجود نقص در پیامبر نیست؟ ۴۷۴
- سؤال ۸۰: آیه تطهیر مختص پنج تن آل عبا است، پس چگونه از آن عصمت سایر

- ۴۷۷ ائمه علیهم السلام استفاده می شود؟
- سؤال ۸۱: آیا علم امام محدود است یا نامحدود و مطلق؟ و آیا این روایت «اذا شاءوا علموا» صحیح است؟ ۴۷۹
- سؤال ۸۲: علوم ائمه علیهم السلام چگونه به آنان رسیده و آیا هنوز نکاتی در دین هست که بیان نشده باشد؟ ۴۸۲
- سؤال ۸۳: معصوم یعنی چه؟ آیا غیر از چهارده معصوم فرد دیگری نیز معصوم می شود؟ ۴۸۸
- فضایل و مناقب معصومین علیهم السلام ۴۹۲
- سؤال ۸۴: درد عای (اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالتَّوَلُّدَيْنِ) که از دعاهاى وارده در ماه مبارک رجب است، منظور از دو مولود این ماه چه کسانی هستند، و درد عای (اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَانِي جَمِيع مَا يَدْخُوكَ بِهِ وِلَاةُ أَمْرِكَ الْمَأْمُونُونَ عَلَى سِرِّكَ... لا فرق بينك وبينها إلا أَنَّهُمْ عِبَادُكَ وَخَلْقُكَ) ضمیر «ها» و «هم» به چه کسانی اشاره دارد؟ آیا این دعاها و یا نامه‌های منسوب به امام زمان (عج) در جایی یا موزه و کتابخانه‌ای موجود است؟ ۴۹۲
- سؤال ۸۵: امامان ولی نعمتند یعنی چه؟ ۴۹۳
- سؤال ۸۶: چگونه می توانیم محبت اهل بیت علیهم السلام را در دلمان پررنگ کرده و رابطه خود را با آنان تقویت نماییم؟ ۴۹۵
- سؤال ۸۷: معروف است که از پیشانی حضرت زهرا علیها السلام نوری ساطع می شد که نور ماه در مقابل آن دیده نمی شد، هم چنین ایشان جایی که «ابن اُمّ مکتوم» در آن جا بود، از آن جا دوری می گزیدند، اما چرا با عمر و ابوبکر محاجه کردند؟ لطفاً این موارد را توضیح دهید. ۴۹۸

سؤال ۸۸: القابی که به هر یک از ائمه اطلاق می شود بر چه اساسی است؟ ۵۰۰
 سؤال ۸۹: در سورة آل عمران از حضرت مریم علیها السلام به عنوان «سیده نساء العالمین» یاد شده و لقب حضرت زهرا علیها السلام نیز «سیده نساء العالمین» است، این دو موضوع چگونه با هم سازگار هستند؟ ۵۰۳

تولی و تبری ۵۰۵
 سؤال ۹۰: چرا برخی از مردم در تعریف و برخی دیگر در لعن کردن اهل سنت افراط و تفریط می کنند؟ ۵۰۵
 سؤال ۹۱: در حدیثی از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله آمده: «لا تُسَبِّوا الشَّيْطَانَ» از سب کردن شیطان نهی شده است، چگونه سب کردن خلفای اهل تسنن جایز است؟ ۵۰۸
 سؤال ۹۲: در قرآن کریم آمده (إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ) آیا شیعیان و اهل سنت با هم برادرند، با این که در مسایل اصلی با هم اختلاف دارند؟ ۵۱۱
 سؤال ۹۳: چرا بر لعن فرستادن به دشمنان انبیاء و ائمه علیهم السلام این قدر تأکید شده است؟ مگر شیرینی بخشش بیشتر نیست؟ ۵۱۳
 سؤال ۹۴: آیا مجالسی که تحت عنوان عید ولایت برگزار می شود و اعمالی که در آن انجام می شود صحیح است؟ ۵۱۸
 سؤال ۹۵: در مورد سند و اعتبار زیارت عاشورا که در آن به دشمنان لعن و نفرین شده توضیح دهید؟ ۵۱۹

توسل ۵۲۳
 سؤال ۹۶: در رابطه با اصل توسل به ائمه اطهار علیهم السلام که گروهی آن را مغایر با اصل توحید می دانند، توضیح دهید؟ ۵۲۳

جمع‌اند؟ با توجه به آثاری مانند «مسکن الفواد» که پیرامون صبر در مصیبت نوشته شده است..... ۵۹۳

مسائلی پیرامون معاد

(۶۰۱-۷۳۵)

فصل اوّل: اصل معاد..... ۶۰۳

سؤال ۱۱۷: درباره اصل معاد و دلایل اثبات آن توضیح دهید؟..... ۶۰۳

سؤال ۱۱۸: عالم جسمانی یعنی چه؟..... ۶۱۴

سؤال ۱۱۹: در مورد شبهه آکل و مأکول توضیح دهید..... ۶۱۸

سؤال ۱۲۰: دلیل بطلان تناسخ در اسلام را بیان فرمایید..... ۶۲۲

سؤال ۱۲۱: تفاوت تناسخ و رجعت چیست؟..... ۶۲۵

سؤال ۱۲۲: فرزند آخرت بودن یعنی چه؟..... ۶۲۷

فصل دوّم: مسائل مربوط به مرگ..... ۶۳۱

سؤال ۱۲۳: چرا از مرگ می ترسیم؟..... ۶۳۱

سؤال ۱۲۴: آیا کسی از زمان مرگ خود اطلاع و آگاهی دارد؟..... ۶۳۵

سؤال ۱۲۵: منظور از موت اختیاری، موت أحمر و موت أبيض چیست؟ آیا مرگ اقسام

مختلفی دارد؟..... ۶۳۹

سؤال ۱۲۶: آیا درخواست مرگ از خدا کردن صحیح است یا نه؟..... ۶۴۳

سؤال ۱۲۷: مراد از سكرات موت چیست؟ برای آن که سختی‌ها و سكرات مرگ بر ما

آسان شود چه باید کرد؟..... ۶۵۰

سؤال ۱۲۸: آیا می توانیم موقع جان دادن ملک الموت را ببینیم؟..... ۶۵۸

سؤال ۱۲۹: یاد مرگ چه فواید و آثاری دارد؟ ۶۶۱

فصل سوّم: برزخ و قبر ۶۶۵

سؤال ۱۳۰: لطفاً در مورد عالم برزخ توضیح دهید. ۶۶۵

سؤال ۱۳۱: آیا مؤمنان نیز دارای فشار قبر هستند؟ چه عواملی باعث تشدید یا تضعیف

فشار قبر می شود؟ ۶۶۸

سؤال ۱۳۲: آیا درباره فشار و عذاب قبر در قرآن کریم مطلبی بیان شده است و دیگر این

که عذاب قبر چقدر طول می کشد؟ و این عذاب برای کسی که به دار آویخته می شود یا

غرق می شود چگونه می باشد؟ ۶۷۲

سؤال ۱۳۳: آیا انسان در برزخ می تواند به خدا و ائمه اطهار علیهم السلام نزدیک تر شود؟ به

عبارت دیگر آیا در عالم برزخ تکامل انسان دارد؟ ۶۷۵

سؤال ۱۳۴: اعمالی که به نیابت از اموات انجام می دهیم، آیا برای آنها مؤثر است؟ ۶۸۰

سؤال ۱۳۵: مراد از جسم مثالی چیست؟ ۶۸۲

سؤال ۱۳۶: آیا انسان پس از مرگ می تواند از عالم دنیا با خبر شود؟ ۶۸۴

سؤال ۱۳۷: در مورد شب اول قبر و اتفاقاتی که رخ می دهد توضیح بفرمایید؟ ... ۶۸۶

سؤال ۱۳۸: نوزادی که در زمان تولّد می میرد، آیا در عالم برزخ رشد می کند یا ثابت

می ماند؟ ۶۹۲

فصل چهارم: قیامت ۶۹۴

سؤال ۱۳۹: بهشت و جهنّم در کجا قرار دارند؟ ۶۹۴

سؤال ۱۴۰: آیا جز کفار لجوج و معاند، بقیّه انسان ها در نهایت به بهشت خواهند

رفت؟ ۶۹۷

دین، تقلید حرام است. ابتدا باید نسبت به دین کسب علم و معرفت نمود، سپس دینداری.

از این رو است که پرسش در مکتب زیبای علوی جایگاهی بس رفیع دارد.

ذهن پرسشگر، انسان را از مجهولات به افق روشن علم هدایت می‌کند.

پرسش برای ذهن، حکم موج برای دریا را دارد که اجازه نمی‌دهد راكد و متوقف بماند تا تبدیل به مرداب آلوده شود.

جای بسی سعادت و افتخار است که امروز نسل جوان جوامع مختلف نسبت به مسائل دینی رویکردی علمی و تحقیقی پیدا کرده و چون تشنگان آب زلال به دنبال معارف الهی می‌گردند.

پس از افتتاح سایت اینترنتی WWW. ERFAN.IR پایگاه اطلاع رسانی محقق گرانمایه حضرت علامه استاد حسین انصاریان مد ظله العالی فرصت مناسبی برای جوانان، دانشجویان، طلاب محترم، اساتید محترم دانشگاه‌ها و مراکز علمی پیش آمد تا از طریق این سایت بتوانند پرسشهای دینی خود را مطرح کنند و به پاسخی قانع کننده دست یابند. نکته قابل توجه این است که پس از مدتی کوتاه به شهادت آرشیو موجود در مرکز علمی تحقیقاتی دارالعرفان، تاکنون بیش از یکصد هزار سؤال از طریق این سایت مطرح و پاسخ نیز ارسال گردیده است.

پس از تمرکز این مجموعه توسط محققین محترم، سؤالات بصورت موضوعی تفکیک و به بخشهای مختلفی چون کلامی، اجتماعی، خانواده، احکام، تاریخی و... تقسیم گردید. با توجه به ارزشمند بودن

مجموعه حاضر، تصمیم بر ارائه این مجموعه به جامعه فرهنگی گردید. کتاب حاضر حاصل پاسخ به پرسشهای اعتقادی است که از طریق سایت اینترنتی از محضر مبارک علامه محقق حضرت استاد حسین انصاریان مد ظله العالی پرسیده شده و تحت اشراف معظم له توسط گروهی از محققین مورد اعتماد ایشان از جمله حجج اسلام آقایان: شیخ محمد پور علیرضا و شیخ حسین اصلانی، بر اساس آیات و روایات و با توجه به دیگر مدارک ارزشمند شیعی و مصادر عامه پاسخ داده شده و برای پرسشگران ایمان گردیده است. از آن همه، بخش اعتقادی و کلامی آن به صورت حاضر به تشنگان معارف الهی می‌گردد.

شایان ذکر است که مکتوب حاضر به همت فاضل گرانمایه جناب حجت الاسلام آقای حاج شیخ علیرضا حقگویان که خود از محققین ارزشمند مرکز و از دانش آموختگان حوزه علمیه و دانشگاه می‌باشند، مورد تحقیق و ویرایش فنی و محتوایی قرار گرفته است. از این رو از زحمات این پژوهشگر محترم سپاسگزاری و قدردانی می‌گردد.

امید آن است که این اثر نیز همانند آثار دیگر معظم له مورد توجه تشنگان معارف دینی قرار گیرد.

در پایان از کلیه عزیزانی که در نشر این اثر ما را یاری نموده‌اند خصوصاً سایر اساتید و اعضاء محترم هیئت علمی مرکز، تشکر و قدردانی می‌شود.

مرکز علمی تحقیقاتی دارالعرفان الشیعی

واحد تحقیقات